

Finansira
Evropska unija

#ReLOaD

Regionalni program lokalne demokratije
na Zapadnom Balkanu

NEVLADINA ORGANIZACIJA	NAZIV PROJEKTA	TRAJANJE (mjesec)	GRANT (euro)	PRIORITETNA OBLAST – KRATAK OPIS PROJEKTA
Zajedno za sjever (Berane i Andrijevica)				
Udružena seoska domaćinstva – turizam na selu	<i>Turizam na selu za jačanje lokalne ekonomije</i>	8	5,000	Ovaj projekat doprinosi dugoročnom ekonomskom razvoju sjevera Crne Gore, konkretno sela Kurikuće i Lubnice na način što diverzifikuje njihovu turističku ponudu i čini ih vidljivijim na tržištu kroz savremene metode promocije.
Sjeverna zemlja	<i>Selektuj, jer ti to možeš</i>	8	10,984	Održivo upravljanje komunalnim otpadom od ogromnog je značaja za zdravlje ljudi, te ovaj projekat razvija svijest o primarnoj selekciji otpada. Cilj je edukovati građane, s fokusom na najmlađe, o pravilnom odlaganju otpada i osavremeniti način sakupljanja i zbrinjavanja otpada u Beranama.
Udruženje Penzionera Andrijevica	<i>Veterani</i>	10	19,624	Aktiviranjem Kluba penzionera i organizovanjem različitih aktivnosti za rekreaciju i socijalizaciju penzionera, kao i olakšani pristup zdravstvenim uslugama, unaprijediće se kvalitet života starih lica u Andrijevici.
Centar ekoloških inicijativa	<i>UDružimo se rAdi očuvanja životne sRediNe - UDARNo</i>	10	19,982	Projekat UDARNo promoviše saradnju civilnog sektora sa opštinom i podstiče dijeljenje iskustava među lokalnim institucijama, kako bi se u sinergiji sprovodili kvalitetni projekti u oblasti klimatskih promjena.

				Tara (Pljevlja, Kolašin, Mojkovac)
Viva Vita	<i>Ljekovito bilje – Moja šansa</i>	7	11,908.64	Povećanjem broja žena sposobljenih za održivo korišćenje ljekovitog bilja u prehrambene, kozmetičke, dekorativne i medicinske svrhe, cilj je ojačati poziciju žena u lokalnoj zajednici i umanjiti siromaštvo ali i pokrenuti zelenu ekonomiju i promovisati prirodno bogatstvo Pljevalja.
Udruženje pčelara Kolašin	<i>Razvoj pčelarstva na ruralnom području opštine Kolašin</i>	8	9,105	Kako bi uvećali potencijal za proizvodnju meda u Kolašinu, a samim time uticali na razvoj ruralnog područja, 'Udruženje pčelara' kroz ovaj projekat mlađim ljudima predstavlja mogućnosti zarade od pčelarstva u Kolašinu i umanjuje migraciju ka drugim opštinama.
Udruženje ekonomista Mojkovac	<i>UDRUŽENI – OSNAŽENI: Neformalna edukacija za poslodavce i nezaposlene</i>	8	9,186.20	Više od 150 osoba iz Mojkovca proći će obuke o savremenim poslovnim kompetencijama iz različitih oblasti. Cilj je da poslodavci saznaju kako mogu unaprijediti poslovanje, a nezaposleni dobiju vještine koje će im pomoći da pronađu zaposlenje.
Udruženje za kreativno djelovanje mladih Vesna	<i>Mladi kao čuvari kulturnog nasljeđa Mojkovca</i>	8	11,110.78	Kulturno nasljeđe Mojkovca u opasnosti je od zaborava, pogotovo običaji ruralnih krajeva. Cilj ovog projekta je očuvati i valorizovati tu tradiciju kroz radionice, izradu veb-sajta, igrane prezentacije, dokumentarni film i brošuru, kreirajući istovremeno novu turističku i kulturnu ponudu opštine.
Čarobni prsti	<i>Umjetnički aktivizam za održivi razvoj</i>	8	4,387	Opšti cilj je podizanje svijesti građana Pljevalja o ličnoj odgovornosti u očuvanju okoline, a specifični cilj je ohrabriti aktivno učešće mladih ljudi u oblasti ekologije. Učenici će kroz interaktivne radionice naučiti kako recikliraju otpad u razne predmete umjetničke i upotrebljene vrijednosti.
				Zajedno Nikšić i Plužine
Socijalna pravda	<i>Edukuj se, zaposli se!</i>	6	4,946.21	Dvadeset nezaposlenih mladih ljudi u Plužinama i Nikšiću sa svršenom srednjom školom dobiće priliku da kroz intenzivnu četvoromjesečnu obuku stekne vještine koje su aktuelne na tržištu rada, započnu sopstveni biznis ili pronađu adekvatno zaposlenje. Opšti cilj je povećanje prilagodljivosti tržištu rada mladih, a posebno osoba sa invaliditetom.

Mreža za ruralni razvoj Crne Gore	<i>Program podrške razvoju agroturizma u Nikšiću i Plužinama</i>	10	12,030	Ova inicijativa projektovana je da ojača kapacitete pružaoca agroturističke ponude i time diverzificuje turistički proizvod lokalne zajednice. Specifični cilj je poboljšati i obogatiti ponudu 15 domaćinstava sa teritorije Nikšića i Plužina, i podržati registraciju pet novih agroturističkih preduzeća.
Društvo mladih ekologa Nikšić	<i>Lokalna partnerstva za bolju energetsku efikasnost</i>	8	12,805	Ovim projektom teži se unapređenju strateškog okvira u oblasti energetske efikasnosti za Nikšić i Plužine, i to podizanjem svijesti lokalne zajednice kroz eko karavan, obuke, intenzivnu medijsku kampanju, a poseban akcenat stavlja se na transfer znanja o Zelenoj agendi između NVO i lokalne uprave.
Mozaik	<i>Social Club ADAPT</i>	5	4,389.45	Kako bi olakšali integraciju i stepen socijalizacije lica sa invaliditetom u Nikšiću, NVO Mozaik ovim projektom osniva prvi društveni klub za osobe sa različitim vrstama i stepenom invaliditeta. Projekat obuhvata i 15 motivacionih radionica psihološke pomoći i 15 socio-okupacionih radionica.
Centar za afirmaciju RE populacije - CAREP	<i>#Pokreni se, čovječe!</i>	8	9,786.40	Ovaj projekat teži jačanju omladinskog aktivizma i volonterizma mladih pripadnika romske i egipćanske populacije, i poboljšanju njihove medijske i informatičke pismenosti, kao preduslova za uključivanje u aktivne demokratske procese.
Biznis Centar	<i>Program ekonomске inkluzije</i>	10	13,680	Inicijativa počinje uspostavljanjem kolaborativne zajednice, što znači užu saradnju privrednih subjekata i lokalne uprave, kako bi se podstaklo otvaranje mikropreduzeća. Slijedi formiranje radne grupe koja će kreirati višejezični vodič za investitore, a mlađima pružiti praktične savjete za otvaranje biznisa.
Divlja ljepota	<i>Uključi se, od tebe zavisi</i>	6	4,950	Kako bi opština Plužine pružila raznovrsniju turističku ponudu, a mlađi iz te opštine ostali u svom mjestu uključujući se više u pitanja od značaja za lokalnu zajednicu, ovaj projekat za cilj postavlja ohrabrvanje mladih da učestvuju u kreiranju i promociji turističke ponude Parka prirode Piva.
Alfa Centar	<i>Olakšavanje pristupa tržištu rada za RE populaciju u Opštini Nikšić #Zaposli RE</i>	7	11,749.50	„ZaposliRE“ obuhvata tromjesečni program obuke za deset mlađih pripadnika RE populacije kojima će biti unaprijeđeni individualni kapaciteti i vještine mlađih RE populacije u procesu traženja zaposlenja.

				<i>Središnji region (Podgorica, Danilovgrad, Golubovci, Cetinje)</i>
Hor Luča	<i>Muzika sa crnogorskog dvora</i>	8	4,997.47	Istraživanjem i revitalizacijom muzičke građe nastale na crnogorskom dvoru krajem 19. vijeka, hor Luča čuva tradiciju Prijestonice ali i štiti kulturno nasljeđe cijele zemlje. Osim očuvanja samih kompozicija nastalih na dvoru kralja Nikole, projekat podrazumijeva i promociju tih muzičkih djela kroz radionice s mladim muzičarima i promotivnu kampanju za šиру javnost.
Organizacija slijepih za Podgoricu, Danilovgrad i Kolašin	<i>Pravo na informisanje za sve</i>	8	9,428	Ovaj projekat unapređuje pravo na pristup informacijama osobama sa oštećenjem vida, na način što kreira 'Vodič kroz administraciju Glavnog grada na Brajevom pismu'. Taj vodič sadrži 200 procedura koje opisuju način ostvarivanja prava kod gradske uprave, uz precizno navedene nadležne organe, prethodnu dokumentaciju, obrasce i cijene administrativnih taksi.
Aktivna zona	<i>Znanje i vještine za preduzetničke potencijale mladih</i>	9	11,330	Opšti cilj projekta je povećanje nivoa zaposlenosti mlađih na Cetinju, s posebnim akcentom na omogućavanje uslova za ekonomsku nezavisnost i stabilnost. NVO Aktivna zona s tim u vezi organizuje obuke za 30 građana Cetinja, koje će ih ohrabriti i osposobiti da pokrenu biznis u domenu turizma.
Psiho-vodič	<i>Kulturna reaktivacija – Vranjinom kroz istoriju i kulturu</i>	8	14,150.60	Promovisanje korišćenja prirodnih i stvorenih resursa, kao i povećanje turističkih i privrednih potencijala na prostoru Vranjine čini ogromnu razvojnu šansu. Zato je cilj projekta obogaćivanje sadržaja ovog lokaliteta kroz uređenje novih šetačkih i planinarskih staza, kao i panoramskih klupa.
Eco Team	<i>Mladi i klimatske promjene</i>	10	8,150	Cilj je podići svijest šire javnosti o klimatskim promjenama, kako bi građani promijenili ponašanje i bili aktivni pokretači promjena u svojim lokalnim zajednicama. Ovaj projekat podrazumijeva aktivno uključivanje mlađih iz podgoričkih srednjih škola u predavanja, izlete, debate, i kvizove i razvijene od stručnjaka za klimatske promjene.
Mreža zaštićenih područja Dinarida - Parkovi Dinarida	<i>Za očuvanu Goricu</i>	7	12,935	Kroz kampanju o važnosti zaštite park-šume Gorica, kao i uvođenje građanskog nadzora, opšti cilj projekta je očuvanje brda budući da ovaj spomenik prirode predstavlja autentičnu biodiverzitetsku riznicu sa 1000 raznih vrsta, pluća grada i najznačajniju zelenu površinu za rekreaciju stanovnika Glavnog grada.

Ansambl ORO	<i>Unapređenje kulturnog sadržaja kroz folklorne djelatnosti</i>	7	9,279.12	Realizacijom ovog projekta teži se unapređenju kulturno-umjetničkih sadržaja u Danilovgradu, na način što će se poboljšati stručni, organizacioni i tehnički kapaciteti folklornog društva. To su osnovni preduslovi za uključenje omladine u stvaranje sadržaja koji njeguje multikulturalnost crnogorskog društva, što je opšti cilj projekta.
Za napredak Zagarča	<i>Podrška u sanaciji ilegalnog otpada u selu Zagarač i podizanje svijesti o važnosti zaštite životne sredine</i>	6	4,988.80	Danilovgradsko selo Zagarač suočava se problemom održivog korišćenja prostora i prirodnih resursa zbog divljih deponija građevinskog i komunalnog otpada, zagađenja i neplanske urbanizacije. Ovaj projekat sprovodi konkretne aktivnosti za smanjenje negativnih uticaja naglog razvoja turizma i edukuje o mjerama upravljanja biodiverzitetom uz definisanje funkcionalnih instrumenta za upravljanje otpadom.
Sigurna ženska kuća	<i>Veza mora biti zdrava</i>	10	14,146	Ovim projektom nastoji se smanjiti rizik od pojave nasilja u emotivnim vezama mladih. Specifični ciljevi projekta su unaprijeđene lične sposobnosti mladih za ostvarivanje zdravih emotivnih odnosa, kao i jačanje vještina zaposlenih u pedagoškim službama Glavnog grada, kako bi radili na prevenciji nasilja.
Sociološki centar Crne Gore - SOCEN	<i>Saradjnjom i vještinama za 21. vijek do zapošljavanja mladih u Podgorici</i>	10	10,340	Kroz umrežavanje obrazovnih institucija, privrede, lokalnih vlasti i omladinskih udruženja, te praktične radionice koje će omogućiti mladima da steknu vještine koje tržište traži, ovaj projekat doprinosi unapređenju biznis ambijenta i smanjenju stope nezaposlenosti u Glavnom gradu.
Mali prst	<i>Kreativno druženje mladih sa Zabjela</i>	5	4,999.92	Projekat teži rješavanju problema nedostatka kulturnih sadržaja za mlade u vanacentralnim naseljima glavnog grada, ali i niskog građanskog, takozvanog grassroot aktivizma. Kreativno druženje mladih sa Zabjela će biti kamen temeljac za formiranje Omladinskog kulturnog centra Zabjelo što će podstaći lokalnu zajednicu na društveno angažovanje i volonterizam.
Posjetite Danilovgrad	<i>Unapređenje turističke valorizacije parka prirode „Rijeka Zeta“</i>	5	4,990	Nove manifestacije i ponude u Parku prirode Rijeka Zeta (poput tubinga, kajakinga, katapulte, zipline-a..) stvorice osnovu za turističku valorizaciju, a sljedstveno i pokrenuti ekonomski razvoj Danilovgrada. Aktivnosti podrazumijevaju i kreiranje višejezične mape postojećih sadržaja, promotivnog video spota, i vodiča potencijalnim pružaocima turističkih usluga.

				Coastal Mates (Budva, Kotor, Tivat, Herceg Novi)
Udruženje roditelja djece i mladih sa smetnjama u razvoju „Puževa kućica	<i>Budva za svu djecu</i>	7	11,882	Fokus aktivnosti je na povećanju sposobnosti i kompetencija djece i mladih sa smetnjama u razvoju. Sa njima će intenzivno raditi stručni saradnici, kako bi kontinuiranim radom poboljšali njihove govorno-jezičke, kognitivne, fizičke sposobnosti i psihološki ih osnažili za samostalno uključivanje u lokalnu zajednicu.
Ekološki centar Delfin	<i>Održivi razvoj – Da znam i da činim</i>	9	11,953	Kroz neformalnu edukaciju i povezivanje učenika, jača se kapacitet mladih za održivi razvoj, zaštitu životne sredine, čuvanje resursa, energetsku efikasnost... Cilj projekta je pomoći učenicima da razumiju šta održivi razvoj podrazumijeva kako globalno tako i lokalno, kako da svoje kapacitete iskoriste za kritičko razmatranje i sistemsko razmišljanje o budućnosti.
Novi val	<i>Palma nostra</i>	5	4,920	Kroz kreiranje online platforme posvećene valorizaciji i zaštiti prirodnog nasljeđa, kao i snimanje i prikazivanje dokumentarnih filmova projekat 'Palma nostra' nastoji povećati kapacitet građana da prepoznaju ekološke probleme i aktivno se uključe u rješavanje.
Centar za proučavanje i zaštitu kulturnog nasljeđa Crne Gore	<i>Digitalne kulturne rute</i>	7	4,895	Ovim projektom teži se posjetiocima budvanskog Starog grada na jednostavan i pristupačan način predočiti kulturno nasljeđe. Projektom 'Digitalne kulturne rute' mapiraju se kulturni sadržaji koji su relevantni za turističku ponudu Budve i uz pomoć QR kodova na samim lokalitetima posjetiocima omogućava brz pristup kratkim edukativnim tekstovima o kulturnoj istoriji Budve.
Mare Mare	<i>Stari zanati, čuvari kulturne baštine</i>	8	11,217	NVO Mare Mare želi podstaći lokalnu zajednicu na očuvanje starih zanata, kao što su vez, pletenje, tkanje, heklanje, šivenje. Uporedo s unapređenjem zaštite kulturnog nasljeđa, unapređuje se i ekonomska pozicija žena čiji će radovi biti predstavljeni javnosti, budući da one čine više od 60% nezaposlenih lica u Herceg Novom.
Ksenia	<i>Novi za žene</i>	7	11,804	Centar savjetodavne podrške i usluga pratnje povjerljivog lica direktno će uticati na poboljšanje uslova za suzbijanje nasilja u porodici u Herceg Novom. Unapređenje zaštite žrtava nasilja u novskoj opštini i poboljšana informisanost ohrabriće građane i građanke da nasilje prijavljuju bez bojazni i dilema.

ŠkArt	<i>Škart za angažovanu umjetnost</i>	8	11,960	Projekat nastoji stvoriti poseban imidž grada Tivta kao kulturnog i urbanog centra savremene alternativne umjetnosti, i to kroz rezidencijalni program za mlade umjetnike i kamp baziran na ekološko djelovanje kroz umjetnost.
EkoKulMedia	<i>Eco Screen</i>	5	4,985	EcoScreen projekat alarmira i edukuje javnost o pogubnim posljedicama odlaganja otpada na način da zagađuje tlo, vodu i vazduh i tako postaje crna ekološka tačka. Cilj je podići ekološku svijest građana Herceg Novog i motivisati ih na aktivistički pristup u rješavanju problema zagadjenja u njihovoj mjesnoj zajednici.